

Skupina C – riešenie.

1. Nájdite $X_2 \cap X_3$ pričom $X_2 = \{x \in \mathbb{Z}; 2|x\} = \{2k; k \in \mathbb{Z}\}$, $X_3 = \{x \in \mathbb{Z}; 3|x\} = \{3k; k \in \mathbb{Z}\}$.
 $X_2 \cap X_3 = \{x \in \mathbb{Z}; 6|x\} = \{6k; k \in \mathbb{Z}\}$ (5 bodov).

2. Nech ρ_1, ρ_2 sú binárne relácie na \mathbb{Z} také, že $\rho_1 = \{(x, y) \in \mathbb{Z}^2; x - y = 5k, k \in \mathbb{Z}\}$ a $\rho_2 = \{(x, y) \in \mathbb{Z}^2; x - y = 5k^2, k \in \mathbb{Z}\}$. Zistite, ktorá z týchto relácií je ekvivalencia, a ak áno, nájdite jej zodpovedajúci rozklad množiny \mathbb{Z} na triedy ekvivalencie.

ρ_1 je ekvivalencie, lebo je reflexívna, symetrická a tranzitívna.

Reflexívnosť: $(\forall x \in \mathbb{Z}) (x, x) \in \rho_1$.

Platí, nakoľko $(\forall x \in \mathbb{Z}) x - x = 0 = 5 \cdot 0$ (3 body).

Symetričnosť: $(\forall x, y \in \mathbb{Z}) (x, y) \in \rho_1 \Rightarrow (y, x) \in \rho_1$.

Ak $(x, y) \in \rho_1$, tak $\exists k \in \mathbb{Z}$ také že $x - y = 5k$, potom $y - x = 5(-k)$ a $(y, x) \in \rho_1$, lebo $-k \in \mathbb{Z}$ (3 body).

Tranzitívnosť: $(\forall x, y, z \in \mathbb{Z}) (x, y) \in \rho_1 \wedge (y, z) \in \rho_1 \Rightarrow (x, z) \in \rho_1$.

Ak $(x, y) \in \rho_1, (y, z) \in \rho_1$, tak $\exists k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$ také že $x - y = 5k_1, y - z = 5k_2$, a preto $x - z = (x - y) + (y - z) = 5(k_1 + k_2)$ a $(x, z) \in \rho_1$, lebo $k_1 + k_2 \in \mathbb{Z}$ (3 body).

$[0]_{\rho_1} = \{5k; k \in \mathbb{Z}\}$, $[1]_{\rho_1} = \{5k + 1; k \in \mathbb{Z}\}$, $[2]_{\rho_1} = \{5k + 2; k \in \mathbb{Z}\}$, $[3]_{\rho_1} = \{5k + 3; k \in \mathbb{Z}\}$,
 $[4]_{\rho_1} = \{5k + 4; k \in \mathbb{Z}\}$, a preto hľadaný rozklad \mathbb{Z} je $\{\{5k; k \in \mathbb{Z}\}, \{5k + 1; k \in \mathbb{Z}\}, \{5k + 2; k \in \mathbb{Z}\}, \{5k + 3; k \in \mathbb{Z}\}, \{5k + 4; k \in \mathbb{Z}\}\}$ (3 body).

ρ_2 nie je ekvivalencie, lebo nie je symetrická a tranzitívna.

Symetričnosť: napríklad $(5, 0) \in \rho_2$, lebo $5 - 0 = 5 \cdot 1^2$ ale $(0, 5) \notin \rho_2$ lebo $0 - 5 = -5 \neq 5k^2$ pre $k \in \mathbb{Z}$.

Tranzitívnosť: napríklad $(5, 0), (0 - 5) \in \rho_2$, lebo $5 - 0 = 0 - (-5) = 5 \cdot 1^2$ ale $(5, -5) \notin \rho_2$ lebo $5 - (-5) = 10 = 5\sqrt{2}^2$ ale $\sqrt{2} \notin \mathbb{Z}$. (3 body).

3. Nech $B = \{1, 2, 4, 6, 12, 24, 48, 72, 144\}$ a " $|$ " je binárna relácia na množine B taká, že $a|b$ značí "a delí b" (inými slovami, existuje $x \in \mathbb{Z}$ také že $b = a \cdot x$). Dokážte že $(B, |)$ je poset a nakreslite jeho diagram. Zistite či je $(B, |)$ zväz, a svoje tvrdenie odôvodnite.

$(B, |)$ je poset, lebo relácia $|$ je reflexívna, antisymetrická a tranzitívna.

Reflexívnosť: $(\forall x \in B) x|x$.

Platí, nakoľko $(\forall x \in B) x = 1 \cdot x$, a $1 \in B$ (3 body).

Antisymetričnosť: $(\forall x, y \in B) x|y \wedge y|x \Rightarrow x = y$.

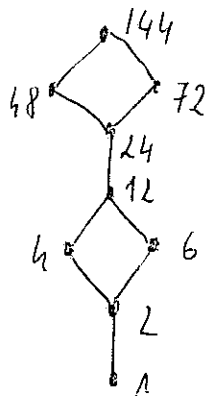
Ak $x|y$ a $y|x$, tak $\exists k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$ také že $y = k_1x$ a $x = k_2y$, a preto $y = k_1k_2y$ a $k_1k_2 = 1$. Toto je možné (pre $k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$) iba ak $k_1 = k_2 = 1$ alebo $k_1 = k_2 = -1$. Druhý prípad však pre $x, y \in B$ nastať nemôže, a preto $x = y$ (3 body).

Tranzitívnosť: $(\forall x, y, z \in B) x|y \wedge y|z \Rightarrow x|z$.

Ak $x|y$ a $y|z$, tak $\exists k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$ také že $y = k_1x$ a $z = k_2y$, a preto $z = k_2k_1x$, odtiaľ $x|z$ (3 body).

$(B, |)$ je zväz, pretože všetky dvojice z B majú supremum, a infimum v B (3 body).

Diagram $(B, |)$ (3 body):

4. Nech \odot je binárna operácia na množine reálnych čísel \mathbb{R} taká, že $a \odot b = (a \cdot b)/2$. Zistite či je (\mathbb{R}^+, \odot) komutatívna grupa, pričom $\mathbb{R}^+ = \{x \in \mathbb{R}; x > 0\}$.

\odot je binárna operácia na \mathbb{R}^+ , pretože $(\forall x, y \in \mathbb{R}^+) x \odot y = xy/2 \in \mathbb{R}^+$ (4 body).

Asociatívnosť: $(\forall x, y, z \in \mathbb{R}^+) (x \odot y) \odot z = x \odot (y \odot z)$.

Platí, nakoľko $(x \odot y) \odot z = (xy/2) \odot z = (xy/2)z/2 = xyz/4 = x \odot (yz/2) = x \odot (y \odot z)$ (4 body).

Neutrálny prvok $(\exists e \in \mathbb{R}^+)(\forall x \in \mathbb{R}^+) x \odot e = e \odot x = x$.

Nakoľko $x \odot e = e \odot x = xe/2 = x$ dostaneme $e = 2$ (4 body).

Inverzný prvok $(\forall x \in \mathbb{R}^+)(\exists x^{-1} \in \mathbb{R}^+) x \odot x^{-1} = e$.

Nakoľko $x \odot x^{-1} = xx^{-1}/2 = e = 2$ dostaneme $x^{-1} = 4/x$ (4 body).

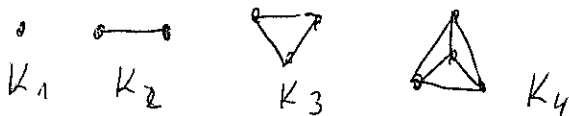
Komutatívnosť: $(\forall x, y \in \mathbb{R}^+) x \odot y = y \odot x$.

Platí, nakoľko $x \odot y = xy/2 = yx/2 = y \odot x$ (4 body).

(\mathbb{R}^+, \odot) je komutatívna grupa.

5. Nech K_n označuje kompletný graf na n vrcholoch. Zistite, pre ktoré kladné celé čísla n je K_n rovinný graf.

Grafy K_n , pre $n \geq 5$, obsahujú podgraf K_5 , a preto podľa Kuratowského vety nie sú rovinné. K_1, \dots, K_4 sú rovinné, lebo sa tak dajú nakresliť (5 bodov).

6. Predpokladajme že máme jednoduchý súvislý rovinný graf G ktorý má 20 vrcholov, pričom všetky majú stupeň 3. Na koľko oblastí (stien) rozdeľuje rovinná reprezentácia tohto grafu rovinu?

Pre rovinnú reprezentáciu grafu G , nech v je počet vrcholov, h je počet hrán, a o je počet oblastí. Keďže všetky vrcholy majú stupeň 3, dostaneme že $2h = 3v$ a preto $h = 3 \cdot 20/2 = 30$. Eulerov vzorec (pre súvislé grafy, t.j. s jedným komponentom) je $v + o - h = 2$, odkiaľ dostane me že $o = 30 - 20 + 2 = 12$ (10 bodov).